

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 1T/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119010540
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4119010540.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, samosudkyňou JUDr. Beátou Polyákovou, v trestnej veci obžalovanej N. N., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b), písmeno j) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom v Nitre dňa 11.06.2019, takto

rozhodol:

Obžalovaná N. , narodená XX.XX.XXXX v N.,
trvale bytom I., E. XXX,
t. č. bytom Z. E., ul. G. XXX, J. republika,

sa uznáva za vinnú, že:

ako matka maloletých detí X. X., narodeného XX.XX.XXXX, X. X., narodeného XX.XX.XXXX a N. X., narodenej XX.XX.XXXX, bytom u otca X. X., hoci má k nim vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu zo Zákona o rodine a rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 20.07.2017, sp. zn.: 13P/138/2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.08.2017, jej výška vyživovacej povinnosti bola určená sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, na každé dieťa jednotlivo od 01.06.2017, ktoré mala platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, pričom si túto vyživovaciu povinnosť úmyselne neplnila, čím jej za obdobie od 01.06.2017 do 11.06.2019 vznikol dlh na výživnom k rukám otca X. X. vo výške 1.991,55 Eur,

t e d a :

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si neplnila úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného a taký čin spáchala závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas, na viacerých osobách,

t ý m s p á c h a l a :

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b), písmeno j) Trestného zákona.

Z a t o j e j s ú d u k l a d á :

Podľa § 207 odsek 3 Trestného zákona, zistiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno j) Trestného zákona a nezistiť žiadnu príťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd výkon uloženého trestu podmienenčne odkladá.

Podľa § 50 odsek 1 Trestného zákona súd určuje skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 50 odsek 2 Trestného zákona a § 51 odsek 4 písmeno d) Trestného zákona povinnosť spočívajúcu v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné podľa svojich schopností a možností.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe obžaloby Okresnej prokurátorky v Nitre prejednal súd trestnú vec proti obžalovanej N. N. (ďalej v texte len „obžalovaná“) a za splnenia zákonom ustanovených podmienok vykonal dňa 11.06.2019 hlavné pojednávanie v jej neprítomnosti, pričom realizoval dokazovanie prečítaním jej výpovede z prípravného konania, vylúchom svedka X. X. a prečítaním listinných dôkazov.

Obžalovaná sa na hlavné pojednávanie nedostavila, hoci o jeho termíne preukázateľne vedela, nakoľko dňa 22.05.2019 jej bolo riadne a včas doručené predvolanie naň. Obžalovaná bola v tomto predvolaní riadne poučená a rovnako tak upozornená na následky nedostavenia sa na súd bez dostatočného ospravedlnenia a zároveň bola obžalovaná informovaná o tom, akým spôsobom je potrebné súdu preukázať existenciu prekážky brániacej jej zúčastniť sa konania pred súdom, ak táto spočíva v zdravotných dôvodoch. Súčasne bola obžalovaná súdom poučená o jej povinnostiach vzťahujúcich sa k jej účasti na hlavnom pojednávaní a tiež o postupe, ktorý je upravený v § 86 Trestného zákona (účinná ľútosť). Nakoľko obžalovaná dňa 30.05.2019 doručila súdu písomnosť - „Žiadosť“, z obsahu ktorej vyplýva, že súhlasí, aby sa hlavné pojednávanie uskutočnilo v jej neprítomnosti, tak súd za splnenia zákonných podmienok uvedených v ustanovení § 252 odsek 2 Trestného poriadku vykonal hlavné pojednávanie v jej neprítomnosti. Súd pri tom vychádzal zo skutočností, že obžaloba bola obžalovanej riadne a včas doručená, obžalovaná mala vedomosť o termíne konania hlavného pojednávania, mala možnosť vyjadriť sa ku zažalovanému skutku v prípravnom konaní a vec bolo možné spoľahlivo objasniť aj v jej neprítomnosti a tak postupom podľa § 258 odsek 4 Trestného poriadku prečítal jej výpoveď z prípravného konania. Takto súd zistil, že obžalovaná na základe dožiadania pred vyšetrovateľom českej republiky v prípravnom konaní dňa 19.11.2018 vypovedala, že si je plne vedomá svojej vyživovacej povinnosti, ako aj rozsahu v akom si ju má plniť voči svojim deťom. Z jej výpovede tiež vyplynulo, že oprávnenému na plnenie vyživovacej povinnosti, t. j. otcovi maloletých detí, X. X. neposielala žiadne financie a ani iným spôsobom na výživu svojich detí neprispievala. V rozhodnom období, od októbra 2017 bola zamestnaná na dialýze v Z. nemocnici do XX.augusta 2018, kedy pracovný pomer ukončila v piatom mesiaci tehotenstva z dôvodu nebezpečného infekčného prostredia na pracovisku. Následne bola od 01.08.2018 evidovaná na úrade práce v Bohumíne a od 27.10.2018 je na rodičovskej dovolenke. Poukázala na svoju zlú finančnú situáciu, ktorá jej bránila v plnení si vyživovacej povinnosti, ale zároveň prejavila snahu dlh na výživnom uhradiť za pomoci svojej sestry, M. N., ktorá žije v K..

Svedok X. X. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že skutočnosti uvedené v obžalobe sa zakladajú na pravde. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/138/2017 mu boli všetky tri maloleté deti X.: X., nar. XX.XX.XXXX, X., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX zverené do jeho osobnej starostlivosti, pričom matka bola súdom zaviazaná prispievať na výživu maloletých detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, na každé dieťa jednotlivo od 01.06.2017 a to vždy do 15. dňa v mesiaci. Od nadobudnutia právoplatnosti predmetného rozhodnutia obžalovaná nijakým spôsobom finančne neprispela na výživu maloletých detí. Ďalej uviedol, že obžalovaná vôbec nejaví záujem o maloleté deti, nestýka sa s nimi. On prejavil snahu s ohľadom na to, že deti majú právo na styk s matkou, že obžalovanej deti prinesie do Čiech, aby sa mohla s deťmi aspoň vidieť. Obžalovaná o to nejavila záujem. Na to jej oznámil z obavy, že obžalovaná naplní vyhrážky, že si deti príde vziať, že to bude riešiť cez políciu a Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Nitre. Nie je poberateľom náhradného výživného, maloleté deti počas neplatenia výživného zo strany matky neboli vystavené nebezpečenstvu núdze. Dokázal sa o ne postarať. Exekučne výživné nevymáha. Obžalovaná od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o ÚPP nezaplatila žiadnu čiastku titulom výživného. Potom ako bola obžalovaná vypočutá v predmetnej trestnej veci v prípravnom konaní ho tiež nijakým spôsobom nekontaktovala ani nijak na maloleté deti neprispela, rovnako ani po podaní obžaloby obžalovaná neuhradila žiadnu čiastku titulom výživného.

Z prečítaných listinných dôkazov, a to najmä z rodných listov, rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 20.07.2017, sp. zn.: 13P/138/2017, správ z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre, Sociálnej

poisťovne, Okresného úradu v Nitre, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Českej republike - krajskej pobočky v Ostrave, dožiadania do Českej republiky, Dohody o pracovnej činnosti, zo správ o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch obžalovanej a odpisu registra trestov a z pripojených spisov Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/11/2018 a Okresného súdu Galanta sp. zn.: 8P/36/2016 súd zistil, že obžalovaná je matkou maloletých detí Dvořákových: X., nar. XX.XX.XXXX, X., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX, ktorých otcom je X. X., ktorých sa táto trestná vec týka. Obžalovaná je zároveň aj matkou N. G., narodeného dňa XX.XX.XXXX, ktorého otcom je X. G., s ktorými toho času žije na území Českej republiky. Obžalovaná však nie je matkou W. M., narodeného XX.XX.XXXX, ktorý bol omylom uvedený v skutkovej vete obžaloby, keď nedopatrením zostala v skutkovej vete obžaloby časť zo skutkovej vety z obžaloby inej trestnej veci. Súdu z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynula potreba upraviť skutkovú vetu obžaloby o preukázané a podstatné skutočnosti, spočívajúce predovšetkým v spresnení maloletých detí a rozsudku o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Z takto upravenej skutkovej vety mal potom súd za to, že skutok spáchala obžalovaná N. N. a táto svojim konaním naplnila všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b), písmeno j) Trestného zákona, tak po stránke subjektívnej ako i objektívnej, keď najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si neplnila úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného a taký čin spáchala závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas, na viacerých osobách.

Súd ďalej zistil, že obžalovaná dňa 22.05.2017 odišla do Českej republiky, kde žije doteraz. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/138/2017 boli všetky tri maloleté deti Dvořákové: X., nar. XX.XX.XXXX, X., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX zverené do osobnej starostlivosti otca, pričom obžalovaná bola súdom zaviazaná prispievať na výživu maloletých detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, na každé dieťa jednotlivo od 01.06.2017 a to vždy do 15. dňa v mesiaci. Od nadobudnutia právoplatnosti predmetného rozhodnutia, t. j. 31.07.2017 obžalovaná nijakým spôsobom finančne neprispela na výživu maloletých detí. V rozhodnom období, od októbra 2017 bola zamestnaná na dialýze v Bohumínskej nemocnici do 01. augusta 2018, kedy pracovný pomer ukončila v piatom mesiaci tehotenstva z dôvodu nebezpečného infekčného prostredia na pracovisku. Následne bola od 01.08.2018 evidovaná na úrade práce v Z. a od XX.XX.XXXX je na rodičovskej dovolenke, kde poberá rodičovský príspevok vo výške 238,78 Eur (6.100,- Kč). V rozhodnom období od 01.08.2018 do 31.12.2018 obžalovaná vykonávala pomocné upratovacie práce pre spoločnosť MW -X., a.s. so sídlom: M. XXX/X, XXX XX T., R.: XXXXXXXX na základe dohody o vykonaní práce zo dňa 01.01.2018 a zo dňa 16.05.2018, kde dosahovala výšku minimálnej mzdy za odpracované hodiny. Obžalovaná inak nebola poberateľom žiadnych iných dávok ani príspevkov, teda ani dávok v hmotnej núdzi, nie je majiteľkou cenných papierov a nemá ani zriadený žiaden účet majiteľky cenných papierov, nemá ani žiadne iné majetkové práva. Obžalovaná doposiaľ nebola súdne trestaná ani priestupkovo prejednaná a postihovaná.

Po takto vykonanom dokazovaní súd zhodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, i v ich súhrne nezávisle od toho, či tieto obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán. Súd mal z vykonaného dokazovania jednoznačne za preukázané, že skutok sa stal tak, ako bolo uvedené v skutkovej vete obžaloby, ktorú prokurátorka na hlavnom pojednávaní upravila, keďže v nej omylom zostala aj časť skutkovej vety z obžaloby v inej trestnej veci. Zároveň s ohľadom na druh posudzovanej trestnej činnosti súd upravil v skutkovej vete obžaloby obdobie, v ktorom prichádzalo k neplneniu vyživovacej povinnosti až ku dňu vyhlásenia rozsudku a príkladne k tomu ustálil aj výšku zanedbaného výživného, pričom v skutkovej vete dôsledne vyšpecifikoval výšku dlžného výživného, ako aj jednotlivé obdobia neplnenia vyživovacej povinnosti voči neplnoletým deťom, konkrétne od 01.06.2017 do 11.06.2019 a dlh na nezaplatenom výživnom ustálil na konečnú sumu 1.991,55 Eur. Následne súd tiež nevyhnutne vyjadril, že v danom prípade sa jednalo o úmyselné zavinenie obžalovanej.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že obžalovaná svojim konaním naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona, pretože si najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnila zákonnú povinnosť vyživovať iného, pričom čin spáchala závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách. Obžalovaná, ktorá má vyživovaciu povinnosť, musí využiť všetky možnosti na to, aby si túto povinnosť v reálne možnej výške splnila bez ohľadu na to, že jej životná situácia neumožňovala príjmy v takom rozsahu, v akom mala vyživovaciu povinnosť plniť. Súd v tejto súvislosti pripomína, že

obžalovaná mal povinnosť platiť výživné v tej najnižšej možnej a zákonom stanovenej výške, teda len vo výške 30 % zo sumy životného minima, čo predstavuje iba sumu 27,13 Eur mesačne pre obdobie od 01.-30.06.2017; sumu 27,32 Eur mesačne pre obdobie od 01.07.2017 do 30.06.2018 a sumu 28,08 Eur mesačne pre obdobie od 01.07.2018 do 11.06.2019 na každé nezaopatrené nepĺnoleté dieťa. Uvedené si obžalovaná po dlhší čas vôbec neplnila a to napriek tomu, že v rozhodnom období bola zamestnaná pre spoločnosť MW -DIAS, a.s. na dohodu o vykonaní práce a zároveň poberala aj rodičovský príspevok na maloletého N. G., čím jej bola daná možnosť podieľať sa na výžive vlastných detí Dvořákových.

Hoci sa obžalovaná ku spáchaniu skutku vo svojej výpovedi v prípravnom konaní priznala, neuviedla, že by svoje konanie aj ľutovala. O., že dlh na výživnom chce zaplatiť s pomocou jej sestry, M. N., žijúcej v Holandsku a neskôr sa chce o deti aj riadne starať. Z výpovede svedka X. X. mal ale súd za preukázané, že obžalovaná skutočne v kritickom období až ku dňu konania hlavného pojednávania neuhradila z dlhu na výživnom vôbec nič a tejto činnosti sa vyslovene vyhýbala. Súd pri ustálení jej viny vychádzal aj z právoplatného rozhodnutia súdu, z ktorého obžalovaná nepochybne vedela, že vyživovacia povinnosť jej bola určená a v nadväznosti na túto podstatnú skutočnosť obžalovaná vedela aj to, komu, kedy, koľko a akým spôsobom má platiť výživné, pričom napriek tomu tak po dlhší čas, na viacerých osobách a riadne a včas nerobila. Nielenže otcovi maloletých detí neplatila, ale ani nevyvíjala žiadnu aktivitu, ktorá by smerovala k uspokojovaniu potrieb detí s absolútne neakceptovateľným odôvodnením, že aktuálne má zlú finančnú situáciu. Súd preto nemal dôvod pochybovať o období neplnenia vyživovacej povinnosti a keďže obžalovaná ani dodatočne nepredložila súdu žiaden doklad o splnení si tejto povinnosti v plnom rozsahu, pre súd zostala nespochybná i výška zanedbaného výživného.

Zo všetkých týchto dôvodov súd uznal obžalovanú za vinnú zo spáchaného skutku tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, vrátane jej správnej právnej kvalifikácie.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle ustanovení § 34 odsek 1 až odsek 4 Trestného poriadku, pričom bral do úvahy spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a a možnosť jeho nápravy.

Súd pri hodnotení osobných pomerov páchatel'a zistil, že nemá v registri trestov žiadny záznam. Obžalovaná nebola priestupkovo prejednávaná. Negatívne správy o obžalovanej neboli zistené ani z miesta jej pobytu. Z poľahčujúcich okolností podľa § 36 Trestného zákona súd u obžalovanej zohľadnil, že viedla pred spáchaním skutku riadny život (písmeno j/)a z prítiažujúcich okolností uvedených v § 37 Trestného zákona súd u obžalovanej žiadnu nezistil.

Z hľadiska zavinenia vyhodnotil súd konanie obžalovanej podľa § 15 písmeno b) Trestného zákona, teda že konala v nepriamom úmysle, kedy vedela, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený trestným zákonom a pre prípad, že taký následok spôsobí, bola s tým uzrovená. Súd v tejto súvislosti dodáva, že k záveru o úmyselnom zavinení dospel po vyhodnotení obranných argumentov obžalovanej („nemám dostatok financií“, „starám sa o ďalšie dieťa“), ktoré sú absolútne nehodné dospelej, zdravej a teda práceschopnej a spôsobilej ženy - rodiča štyroch nezaopatrených detí, pretože majú povahu len povrchných výhovoriek a zostávajú teda celkom bezvýznamné. Naopak, z hľadiska formy zavinenia v plnom rozsahu odôvodňujú prijatie záveru, že u obžalovanej sa nejedná len o vedomú nedbanlivosť (teda neodôvodnené spoliehanie sa, že neplatením výživného snáď výživa detí nebude ohrozená), ale o zjavné uzrovenie s tým, že výživa jej troch detí X., pochádzajúcich z partnerského vzťahu so svedkom X. X., je ohrozená, pretože obžalovaná zo svojich príjmov prednostne uspokojuje svoje potreby a potreby ďalšieho dieťaťa Kristiána Turka napriek skutočnosti, že výživné ako také patrí medzi tzv. prioritné pohľadávky.

Berúc do úvahy okolnosti uvedené v § 34 odsek 1 až odsek 4 Trestného zákona ako aj všetky okolnosti prípadu, dospel súd k záveru, že tak v oblasti generálnej ako aj individuálnej prevencie bude v prejednávanej veci účel trestu dosiahnutý uložením trestu odňatia slobody vo výmere jeden rok, teda v spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Vzhľadom na to, že boli splnené podmienky uvedené v § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, súd podmiennečne odložil obžalovanej výkon tohto trestu a v zmysle § 50 odsek 1 Trestného zákona jej určil skúšobnú dobu na dva roky spoločne s uložením primeranej povinnosti v zmysle § 51 odsek 4 Trestného zákona, aby dlžné výživné v tejto skúšobnej dobe zaplatila podľa svojich schopností a možností.

V súvislosti s ustálením výšky zanedbaného výživného, ktoré bude mať obžalovaná povinnosť zaplatiť k rukám otca, rozhodol súd s poukazom na vykonané dokazovanie tak, že za preukázané obdobie neplnenia vyživovacej povinnosti mal vzniknúť obžalovanej dlh na výživnom k rukám otca detí celkovo 1.991,55 Eur za obdobie od 01.06.2017 do 11.06.2019. Pokiaľ išlo o ustálenie výšky dlhu na výživnom za obdobie od 01.06.2017 do 11.06.2019, súd vychádzal z výšky výživného, určeného rozhodnutím Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/138/2017 podľa ktorého bola obžalovaná súdom zaviazaná prispievať na výživu maloletých detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, na každé dieťa jednotlivo od 01.06.2017 a to vždy do 15. dňa v mesiaci. Hodnota 30 % zo sumy životného minima predstavovala pre obdobie 01.-30.06.2017 sumu 27,13 Eur mesačne; pre obdobie od 01.07.2017 do 30.06.2018 sumu 27,32 Eur mesačne a pre obdobie od 01.07.2018 do 11.06.2019 sumu 28,08 Eur mesačne. Keďže sa v danom prípade jednalo o tri maloleté deti, tak obžalovanej vznikol za obdobie 01.-30.06.2017 dlh v sume 81,39 Eur (1 mesiac x 27,13 Eur x 3 deti), za obdobie od 01.07.2018 do 11.06.2019 dlh v sume 983,52 Eur (12 mesiacov x 27,32 Eur x 3 deti) a za obdobie 01.07.2018 do 11.06.2019 dlh v sume 926,64 Eur (11 mesiacov x 28,08 Eur x 3 deti), čo v súčte predstavuje celkový dlh na výživnom na všetky tri deti X. v rozhodnom období od 01.06.2017 do 11.06.2019 sumu vo výške 1.991,55 Eur, z ktorej obžalovaná nič neuhradila.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti bolo rozhodnuté tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (Okresný súd Nitra), a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa oznámenia rozsudku. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Nitre. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.